

WPROWADZENIE

Prezentowany tom wydawanej cyklicznie pracy poświęcony teoretycznym i praktycznym problemom edukacji informatycznej i informacyjnej składa się z trzech części.

Część pierwszą – *Zarządzanie informacją* otwiera opracowanie, w którym poruszane są kwestie bardzo ważne dla człowieka żyjącego w społeczeństwie informacyjnym, a dotyczące wiedzy i jej znaczenia we współczesności. Autor szeroko wyjaśnia znaczenie słowa „wiedza”, przedstawia jej cechy, mechanizmy oraz modele powstawania, wyszczególnia także rodzaje wiedzy i dokonuje ich podziału. W kolejnych rozdziałach opisano: możliwości wykorzystania w e-learningu, wdrożonego na Uniwersytecie Palackého w Ołomuńcu, systemu Courseware gromadzącego w jednym miejscu materiały elektroniczne wykorzystywane w procesach dydaktycznych; wyniki badań ewaluacji szkolnych serwisów informacyjnych Zagłębia Dąbrowskiego w zakresie zaangażowania szkół w realizacji idei Strategii Lizbońskiej, dotyczącej budowy europejskiego społeczeństwa informacyjnego; niektóre aspekty działalności Centrów Informacji Oświatowej we Francji, Rosji i na Ukrainie, ze szczególnym uwzględnieniem ich innowacyjnej działalności i działań dotyczących eliminacji nierównego dostępu nauczycieli do informacji; zagadnienia dotyczące technologii IT i jej wpływu na każdą dziedzinę życia człowieka oraz wyzwania jawiące się przed człowiekiem przyszłości i związane z nimi obecne i przyszłe zadania stojące przed edukacją informatyczną, mającą przygotować człowieka do życia we współczesności i przyszłości; próbę analizy różnych sposobów definiowania w literaturze naukowej pojęć „informacja” i „kompetencje informacyjne”; podstawowe zagadnienia dotyczące zarządzania wiedzą w związku ze zmianami cywilizacyjnymi; wyniki badań autora określające wpływ wybranych czynników na umiejętności posługiwania się pojęciami informatycznymi przez uczniów kończących II etap edukacyjny; wpływ opowiadania na zachowania odbiorców oraz zapamiętywanie podawanych za jego pośrednictwem informacji; problematykę socjalizacji studentów pierwszych roczników studiów w nowym dla siebie środowisku akademickim z wykorzystaniem technologii informacyjno-telekomunikacyjnych; wykorzystanie technologii informacyjnych w samokształceniu i rozwoju umiejętności pozwalających na dostosowanie się człowieka do szybkich zmian zachodzących we wszystkich sferach współczesnego społeczeństwa; konkretny przykład wykorzystania technologii informacyjnych w nauczaniu chemii na poziomie szkoły wyższej oraz wpływ oprogramowania dydaktycznego na rozwój zainteresowań uczących się i motywacji przy wyborze zawodu; analizę zalet i wad platformy Adobe Connect Pro w zaangażowaniu uczniów do rozwijania swoich umiejętności w zakresie prezentowania treści online studentom z krajów całego świata oraz wykorzystania jej jako platformy

w e-learningu; rolę wybranych atrybutów egzystencjonalnych w kształtowaniu środowiska społecznego. Pierwszą część kończy rozdział poświęcony analizie wpływu tradycji na kreowanie kultury rówieśniczej młodzieży ukraińskiej.

Część drugą – *Multimedialne opracowania dydaktyczne* rozpoczyna rozdział poświęcony także ważnym we współczesnej szkole kompetencjom multimedialnym nauczycieli. Autor przedstawia w nim ogólne wyniki badań dotyczące jednego z obszarów kompetencyjnych, związanych z projektowaniem i konstruowaniem efektywnych dydaktycznie przekazów multimedialnych. W dalszych rozdziałach autorzy przedstawili: problematykę nauczania przedmiotów zawodowych z wykorzystaniem komputerów PC; możliwości wykorzystania technologii informacyjnych w nauczaniu języków obcych; sprawozdanie z eksperymentu, w którym wykorzystano wideokonferencję w nauczaniu oraz opinie nauczycieli dotyczące możliwości wykorzystania takiej formy wspomagania procesu dydaktycznego; sposoby zastosowania multimedialnych i interaktywnych podręczników w szkołach podstawowych Czech, polegające na jednoczesnym zastosowaniu multimedialnych opracowań dydaktycznych z tradycyjnymi podręcznikami szkolnymi, drugi na całkowitym zastąpieniu papierowych podręczników opracowaniami elektronicznymi; rozważania nad problematyką i metodami opracowywania oraz wykorzystania e-podręczników w procesie nauczania; propozycję scenariusza lekcji z wykorzystaniem specjalnie opracowanego filmu animowanego, stanowiącego nowy sposób modelowania zajęć na pierwszym poziomie edukacyjnym w Serbii; rolę i możliwości wykorzystania symulacji komputerowych w kształceniu technicznym; rozważania dotyczące nowych form nauczania i konieczności opracowania nowych strategii, metod i zasad dydaktycznych, pozwalających w pełni wykorzystać potencjalną skuteczność oprogramowania edukacyjnego na poziomie szkoły średniej; propozycję wprowadzenia aplikacji technologii Flash i języka ActionScript do procesu nauczania informatyki w szkole średniej jako łagodnego przejścia od grafiki i aplikacji webowych do programowania w językach C++ lub Turbo Pascal; analizę potrzeb edukacyjnych związanych z nauczaniem techniki w świetle rozwoju społeczeństwa informacyjnego, które mogą być spełnione dzięki wykorzystaniu aplikacji multimedialnych; możliwości wykorzystania anglojęzycznych mass mediów, w tym Internetu i oprogramowania dydaktycznego w rozwoju umiejętności komunikacyjnych uczących się; zastosowanie tablicy interaktywnej w procesie kształcenia, warunki jej adaptacji w szkołach oraz problemy przed jakimi stawiany jest nauczyciel chcący wykorzystać tablicę interaktywną w pracy z uczniem; opis narzędzi administracyjnych protokołu TCP/IP zwiększających sieciowe bezpieczeństwo użytkownika Internetu i umożliwiających samodzielną diagnostykę DNS. W ostatnim rozdziale autorzy wskazują na korzyści wynikające z zastosowania nowoczesnych technologii w nauczaniu matematyki na przykładzie wykorzystania kalkulatora graficznego, wizualizującego proces rozwiązywania zadań z wartością bezwzględną.

Część trzecia – *Prace studentów* zawiera trzy rozdziały. W pierwszym poruszone są zagadnienia ergonomicznego stanowiska komputerowego, zagrożenia dla zdrowia wynikające z nieprawidłowo zaprojektowanego stanowiska pracy z komputerem oraz sposoby ich minimalizowania poprzez odpowiednie ułożenia ciała i stosowanie ćwiczeń relaksacyjnych. W drugim opisane zostały zmiany zachodzące w edukacji i wpływ jaki miał na te zmiany Internet. W ostatnim rozdziale autor opisuje zalety włączenia technologii Flash w cykl dydaktyczny.

Redaktorzy pracy zbiorowej mają nadzieję, że wybrane do niniejszej publikacji materiały pokazują istotę oraz sposoby rozwiązywania najważniejszych problemów współczesnej edukacji informacyjnej i informatycznej na różnych poziomach edukacyjnych w Polsce i za granicą.

Wojciech Walat

Waldemar Lib